

VALMIUSSUUNNITELMA VAHINKOTAPAUSTEN VARALLE

16.3.2026

Tämä valmiussuunnitelma on laadittu Mikko Wäänäsen Kärängän sora-alueelle. Valmiussuunnitelmassa on esitetty varautuminen häiriö- ja poikkeustilanteisiin sekä onnettomuuksiin ja ohjeet näissä tilanteissa toimimiseksi. Valmiussuunnitelma on tarkoitettu alueella toimivien alirakoitsijoiden käyttöön ja se toimitetaan tiedoksi myös valvoville viranomaisille.

1. Kohteen sijainti ja yleiskuvaus toiminnasta:

Kärängän sora-alue sijaitsee Siilinjärven kunnan Pöljän kylässä. Lähin osoite alueelle on Kokkosenmäentie 7, Siilinjärvi.

Alueella otetaan soraa, seulotaan soraa sekä kuormataan ja varastoidaan eri kiviaineslajikkeita.

2. Yhteystiedot onnettomuus- ja poikkeustilanteessa:

VAARA- TAI ONNETTOMUUSTILANTEESSA TEHDÄÄN ILMOITUS YLEISEEN HÄTÄNUMEROON 112.
Lähin osoite alueelle on Kokkosenmäentie 7, Siilinjärvi.

Kaikki alueella tapahtuvat ympäristövahingot tai niiden vaaratilanteet ilmoitetaan valvovalle viranomaiselle. Työntekijät ilmoittavat vahingoista ja vaaratilanteista Mikko Wäänäselä, puh. 040 715 2759, joka tekee ilmoituksen edelleen valvovalle viranomaiselle.

3. Vastuussa olevat henkilöt ja perehdyttäminen:

Alueen toiminnasta vastaava henkilö:
Mikko Wäänänen, puh. 040 715 2759

Alueesta vastaava henkilö huolehtii siitä, että alueella toimivat henkilöt perehdytetään ja että heille annetaan riittävät tiedot toiminnan maa-aines- ja ympäristöluvasta ja sen ehdoista ja tarkkailusta sekä tästä valmiussuunnitelmasta.

4. Riskien tunnistaminen ja niihin varautuminen:

Onnettomuusriskiä ottotoiminnassa aiheuttavat työkoneiden vuotoriski, toimintahäiriöt, mahdolliset tulipalot ja alueella liikkuvat ulkopuoliset henkilöt.

Kärängän sora-alue sijoittuu Kärängänmäen vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle.

Poltto- ja voiteluaineiden valumis- ja vuotoriskejä ehkäistään huoltamalla työkoneita säännöllisesti. Työkoneisiin varataan imeytysmateriaalia mahdollisen poltto- tai voiteluainevuodon varalle. Työkoneissa on saatavilla alkusammutuskalusto ja henkilökunta on saanut tarvittavan opastuksen niiden käyttöön.

Riskiä voivat aiheuttaa myös alueelle tahattomasti joutuvat sivulliset henkilöt sekä ilkivalta. Alue rajataan värillisillä huomionauhoilla jyrkkien rintausten kohdilta sekä pystytetään tarpeellinen määrä jyrkännteestä varoittavia tauluja, jotta alueelle ei joudu sivullisia tahattomasti. Alueelle johtavalla tiellä on puomi, joka pidetään lukossa, kun alueella ei työskennellä.

5. Toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

Vaikutukset maaperään sekä pinta- ja pohjaveteen

Kärängän sora-alue sijoittuu Kärängänmäen vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle.

Alueelle on pystytetty pohjavesialueesta varoittava "Pohjavesi"-kyltti, jotta alueella työskentelevät henkilöt olisivat tietoisia pohjaveden saastumisriskistä.

Maaperän ja pohjaveden pilaantuminen on mahdollista sellaisten onnettomuuksien yhteydessä, joissa varastoitujen polttoainesäiliöiden tai työkoneiden poltto- tai voiteluaineita pääsee vuotamaan maahan toimintahäiriöistä, laiterikoista, tulipalosta tai ilkivallasta johtuen. Maaperän ja pohjaveden pilaantumista estetään säilyttämällä polttoaine suojarakenteellisissa säiliöissä tukitoiminta-alueella.

Vuodon sattuessa alue puhdistetaan ja pilaantunut maa-aines poistetaan välittömästi ja toimitetaan asianmukaiseen ja luvanvaraiseen toimipaikkaan jatkokäsittelyä varten. Pilaantuneiden maiden toimituksista pidetään kirjaa ja siirtoasiakirjoista toimitetaan kopiot valvovalle viranomaiselle. Työn aikana mahdollisiin poltto- ja voiteluainevuotoihin on varauduttu suojaamalla tukitoiminta-alueen kohdalla ja varaamalla öljynimeytysmateriaalia työkoneisiin sekä huoltamalla ja tarkkailemalla työkoneiden kuntoa. Työkoneet on varustettu myös alkusammuttimilla. Mahdollisista vuodoista ilmoitetaan viipymättä valvovalle viranomaiselle.

Alueella ei ole vesijohtoja tai viemäriä, koska kiviainestoiminnassa ei käytetä vettä muuhun kuin tarvittaessa pölynsidontaan. Mahdollisesti käytettävä vesi tuodaan paikalle säiliöautolla.

Toimintahäiriön sattuessa työkone pysäytetään, korjataan vika tai poistetaan häiriö. Poltto- tai voiteluainevuodon sattuessa ryhdytään välittömästi torjuntatoimiin estämällä lisävuodot ja imeyttämällä vuotanut aineimeytysaineeseen tai poistamalla pilaantunut maa-aines. Pilaantunut maa-aines ja käytetty imeytysaine toimitetaan asianmukaiseen jätehuoltoyritykseen, jolla on tarvittavat luvat. Mahdollisista onnettomuuksista ilmoitetaan aina valvovalle viranomaiselle ja pelastuslaitokselle.

Melu- ja pölyvaikutusten rajoittaminen

Maa-ainesalueella pölyä syntyy soran lastauksessa ja kuljetuksessa. Kiviaineksen jalostuksessa syntyvä pöly on pääosin suurijakoista, eikä leviä haitallisesti ympäristöön. Lisäksi luonnonsora sisältää luontaisesti enemmän vettä kuin esimerkiksi kalliomurske eikä näin ollen pölyä yhtä helposti.

Maa-ainesalueelle johtava tie on hiekkatie, jonka pölyämistä voidaan tarvittaessa ehkäistä kastelemalla.

Mahdollinen pölynsidontaan käytettävä kasteluvesi tuodaan alueelle säiliöautolla. määrää minimoidaan koneiden ja laitteiden säännöllisellä huollolla ja kunnossapidolla. Ilmapäästöistä ei arvioida olevan haittaa lähimmälle asutukselle tai vapaa-ajanasunnolle.

6. Toiminnan vaikutusten seuranta

Onnettomuus- ja poikkeustilanteet ilmoitetaan valvovalle viranomaiselle.

Pilaantuneiden maiden toimituksista pidetään kirjaa ja siirtoasiakirjoista toimitetaan kopiot valvovalle viranomaiselle.

Valvontaviranomaisilla on vapaapääsy alueelle. Ottoalue sekä alin ottotaso merkitään maastoon siten, että ne on helppo huomata.

Maa-ainesten vuosittainen ottomäärä raportoidaan lupaviranomaiselle Maa-aineslain mukaisesti. Raportointi tehdään sähköisesti NOTTO-rekisteriin.

7. Toimenpiteiden uudelleenarviointi ja valmiussuunnitelman ylläpito ja päivitys

Tämä valmiussuunnitelma tulee päivittää, mikäli:

- alueen toimintaan tulee merkittäviä muutoksia
- vastuuhenkilöt tai heidän yhteystietonsa vaihtuvat
- viranomaisvaatimukset muuttuvat
- lainsäädäntö muuttuu
- sattuu onnettomuustilanne tai merkittävä poikkeustilanne

Onnettomuus- tai poikkeustilanteen jälkeen alueesta vastaavan tulee uudelleen arvioida alueen toimintaa, jotta tapahtunut onnettomuus- tai poikkeustilanne ei uusiutuisi. Toiminnan riskit tulee tällöin kartoittaa uudelleen ja sen pohjalta päivittää myös valmiussuunnitelma.

Päivitetty valmiussuunnitelma ja tehdyt muutokset on annettava tiedoksi henkilöstölle ja tarvittaessa henkilöstölle on järjestettävä koulutusta.

Valmiussuunnitelma laadittu ja hyväksytty käyttöön 16.3.2026.